

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Klinikai pszichológia: Kiértékelés és Beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Személyiség: diagnózis és beavatkozás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Marschalko Eszter Eniko adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Marschalko Eszter Eniko adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	DA

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					58
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepenvaló további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					46
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek					1
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> • Személyiségpszichológia (alapképzési szint) • Klinikai pszichológiai és pszichoterápiás alapismeretek • Alkalmazott kognitív tudományok
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> • Pszichodiagnosztikai és beavatkozási alapkompenciák • Pszichológia tanácsadás és pszichoterápia alapkompenciák • A kognitív tudományoknak a pszichológiai gyakorlatban való alkalmazhatóságának ismerete és megértése

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógép, videoprojektor, tábla/flipchart, írószerek
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógép, videoprojektor, tábla/flipchart, írószerek

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A klinikai pszichológia elméleti alapjainak és szakmai etikájának ismerete</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató ismeri és alkalmazza a klinikai pszichológia és pszichológiai segítségnyújtás elméleti alapjait. 2. A végzett hallgató ismeri és érti a klinikai pszichológia alapfogalmait, elméleteit és módszereit. 3. A végzett hallgató képes arra, hogy az alapismereteket a klinikai pszichológia szempontjából releváns pszichológiai folyamatok, jelenségek értelmezéséhez felhasználja. 4. A végzett hallgató képes az ismereteket, elméleteket, alapelveket hasznosítani a problémahelyzetek megértésében és a szükséges szolgáltatások kialakításában. 6. A végzett hallgató rendelkezik azzal a képességgel, hogy szakmai feladatait a klinikai pszichológiára jellemző deontológiai alapelvek szerint tudja ellátni. <p>C3. Szakértelem felhasználása az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos beavatkozásban / segítségnyújtásban / pszichológiai tanácsadásban</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató rendelkezik ismeretekkel a klinikai pszichológia, pszichopatológia és pszichiátria, pszichológiai tanácsadás és pszichoterápia, klinikai pszichológiai értékelés, fejlődéslélektan, egészségpszichológia, pszichológus szakma etika területén. 2. A végzett hallgató klinikai pszichológiai beavatkozást és elsődleges tanácsadást tervez gyermekeknél és felnőtteknél, az egyén, pár, család, csoport/szervezet szintjén, az egészséggel és betegséggel kapcsolatos pszichológiai tényezők figyelembevételével. 8. A végzett hallgató képes multidiszciplináris csapatokban dolgozni, más szakemberekkel együtt. <p>C5. Oktatás és képzés</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató folyamatosan frissíti ismereteit a szakterületen, a tudományterület alakulásának megfelelően. 2. A végzett hallgató képes meghatározni a szakmai korlátait és képes biztosítani a személyes fejlődést/optimalizálást. 3. A végzett hallgató ismereteket szerez az önismeret és a személyes fejlődés lényeges aspektusairól.
----------------------	--

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Személyes és szakmai fejlődés <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató képes a tanulási folyamat során elsajátított ismeretek, készségek, értékek és attitűdök megfelelő kiválasztására, kombinálására és megfelelő felhasználására. 2. A végzett hallgató rendelkezik a szakmai helyzetek eredményes megoldási készségeivel. 5. A végzett hallgató képes önállóan tanulni, és részt vesz az egész életen át tartó tanulásban. 6. A végzett hallgató ismeri és alkalmazza az e-learning platformokat, a kevert tanulási stratégiákat és a nemzetközi adatbázisokat a személyes és szakmai fejlődés céljából.
-----------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Kutatási elvek és etikai normák alkalmazása a társadalom-humán tudományokban <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató ismeri az általa képzett szakterületen gyakorló pszichológus szabad gyakorláshoz való jogra vonatkozó szabályokat, kompetenciákat és szakmai lépéseket. 2. A végzett hallgató tevékenységét az etikai és szakmai deontológiai kódexekkel összhangban végzi. 3. A végzett hallgató szakmai feladatait felelősséggel, felügyelet mellett és szakmai önállóság tanúsítva látja el. 5. A végzett hallgató szakmai kommunikációs készségekkal rendelkezik.
--	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- A személyiségzavarok diagnosztikájának és kezelésének folyamatára jellemző specifikus kompetenciákkal rendelkezik
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - A személyiségzavarok ismertetése a hallgatókkal - A személyiségzavarok legfőbb konceptualizációs modelljeinek elsajátítása - A személyiségzavarok diagnosztizálására és kezelésére vonatkozó elméleti és gyakorlati felkészítés - A személyiségzavarok diagnosztizálási és kezelési programjainak kidolgozása - A személyiségzavarok megelőzési és kezelési eljárásainak és stratégiáinak alkalmazása

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Kognitív viselkedésterápiás paradigmák a személyiség formálásában	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
2. A személyiség pszichobiológiai korrelátumai. Normális vs patológikus	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
3. A személyiségzavarok specifikuma	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
4. A személyiségzavarok kognitív viselkedésterápiás konceptualizációja és terápiája	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
5. A kognitív viselkedésterápiás beavatkozások hatása a személyiségzavarok kezelésében	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
6. A személyiségzavarok prevenció-s-gyógyító beavatkozásainak sajátosságai. A terápiás kapcsolat	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
7. Személyiségzavarok: A klaszter A paranoid személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
8. Személyiségzavarok: A klaszter Schizoid személyiségzavar.	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	

Schizotypikus személyiségzavar		
9. Személyiségzavarok: B klaszter Antiszociális személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
10. Személyiségzavarok: B klaszter Borderline személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
11. Személyiségzavarok: B klaszter Narcisztikus személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
12. Személyiségzavarok: B klaszter Hisztrionikus személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
13. Személyiségzavarok: C klaszter A dependens személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
14. Személyiségzavarok: Elkerülő személyiségzavar Kényszeres-rögeszmés személyiségzavar	Interaktív bemutatás, megvitatás, csoportmunka, ötletbörze	
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A személyiségzavarok diagnosztikája és klinikai kiértékelése (tudományosan validált módszerekkel)	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
2. Komorbiditások a személyiségzavarokban	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
3. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások a paranoid személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
4. Profilaktikus és gyógyító beavatkozások a schizoid személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
5. Profilaktikus és gyógyító beavatkozások a schizotypikus személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
6. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások az antiszociális személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
7. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások az borderline személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
8. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások a narcisztikus személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
9. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások a	Irányított tanulás, csoportmunka,	

hisztrionikus személyiségzavarban. Esettanulmányok	ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
10. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások az elkerülő személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
11. Proflaktikus és gyógyító beavatkozások a rögeszmés-kényszeres személyiségzavarban. Esettanulmányok	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	
12. Összefoglaló	Irányított tanulás, csoportmunka, ötletbörze, felfedezettő tanulás, esettanulmány, szerepjáték	

Könyvészet

- Aaron T. Beck & A Freeman. *Terapia cognitiva a tulburarilor de personalitate*, Ed ASCR, 2011
- Bockian, N. R., Smith, J. C., & Jongsma, A. E: (2016, Ed. a 2-a). *The Personality disorders treatment planner*. Wiley
- David, D. (2006). *Psihologie clinică și psihoterapie; Fundamente*. Editura Polirom: Iași.
- Curseu P. & Ioan Bus. Metode evaluare a personalitatii. Particularitat ale personalitatii infractorilor. În Opre, A. (Editor). *Noi tendințe în psihologia personalității. Diagnoză cercetare aplicații Vol II.*, Cluj Napoca: Editura ASCR. pp 167-261, ISBN 973-86357-5-6.
- David, D. (2006). *Psihologie clinică și psihoterapie; Fundamente*. Editura Polirom: Iași.
- Jurchis, R. and Opre, A. (2018). *A Dual process approach to current issues from cognitive- behavior therapies: An integrative perspective*. International Journal of Cognitive Therapy
- Jurchis, R., & Opre, A. (2015). Unconscious Learning of Cognitive Structures with Emotional Components: Implications for Cognitive Behavior Psychotherapies. *Cognitiv therapy and research*
- Magnavita, J. (2004). *Handbook of personality disorders*, ed. New York: John Wiley and Sons
- Millon T. & all (2004). *Personality disorders in modern life*, ed. New York: John Wiley and Sons
- Montsearat Goma-I –Freixanet. (2004). Aspecte prosociale si antisoaciale ale personalitatii. În Opre, A. (Editor). *Noi tendințe în psihologia personalității. Diagnoză cercetare aplicații Vol II.*, Cluj Napoca: Editura ASCR. pp 167-261, ISBN 973-86357-5-6.
- Opre, A. (2013). *Consilierea psihologica: valente profilactic curative ale parcticilor crestin-ortodoxe*.
- In: valente terapeutice ale spirtualitatii ortodoxe si directii princiale in dezvoltarea psihologiei contemporane. Coord. Rusu Manuela A. ,Ed Partos, Timisoara.
- Opre A., Boroș S. (2006). *Personalitatea în abordările psihologiei contemporane*. Cluj Napoca:Editura ASCR, ISBN-10 973-7973-40-2, 218 pg.
- Opre, A. (2004). *Conceptualizări și intervenții cognitiv comportamentale în tulburările de personalitate*. În Opre, A. (Editor). *Noi tendințe în psihologia personalității. Diagnoză cercetare aplicații Vol II.*, Cluj Napoca: Editura ASCR. pp 167-261, ISBN 973-86357-5-6.
- Pervin, L.A., & John, O.P. (1999). *Handbook of personality: Theory and research*. New York: Guilford
- Sperry., L. (2016, Ed. a 3-a). *Handbook of diagnosis and treatment of DSM-5 personality disorders. Assessment, case conceptualization and treatment*. Routledge
- Sperry, L., & Sperry, J. (2016, Ed. a 3-a). *Cognitive behavior therapy of DSM-5 personality disorders. Assessment, case conceptualization and treatment*. Routledge

- American Psychiatric Association. (2022). *Personality disorders*. In *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425787.x03_Bipolar_and_Related_Disorders
- Szekely, R. D., Opre, A., & Miu, A. C. (2015). Religiosity enhances emotion and deontological choice in moral dilemmas. *Personality and Individual Differences*, 79, 104–109. doi:10.1016/j.paid.2015.01.036
- Young, J. E., Klosko., J. S., & Weishaar, M. E. (2003). *Schema therapy. A practitioner's guide*. Guilford
- World Health Organization. (2019). *International statistical classification of diseases and related health problems* (11th ed.). <https://icd.who.int/>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szeminárium témái a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épül. A tantárgyak a pszichológia munkaerőpiacon igényelt alkalmazásai és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elméleti információ elemzésének, szintézisének és integrálásának módja	Examen	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Az elméleti információ elemzésének, szintézisének és integrálásának módja a gyakorlati alkalmazásokban	Projekt	50%
	Jelenlét	Min. 85%	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Ha a félévi írásbeli vizsgán nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

- Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó hallgató vizsgáról való kizárással büntetendő

- A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében bepótolandó igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni)

-Azoknak a diákoknak, akik újra felveszik a tantárgyat, az aktuális tantárgyi követelményeknek eleget kell tenniük

- A vizsgán való csalás, vagy csalási kísérlet az egyetemről való kizárással sújtandó.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

dr. Marschalko Eszter Eniko

dr. Marschalko Eszter Eniko

Az intézeti jóváhagyás dátuma

15.09.2023

Intézetigazgató

